

ELEMENTI VREDNOVANJA I KRITERIJI OCJENJIVANJA - ETIKA

Nastava etike odvija se kroz 6 obaveznih tema, a svaka od navedenih tema ima široku ponudu nastavnih jedinica te je nastavnik slobodan u odabiru što će točno od toga i na koji način obraditi.

Elementi ocjenjivanja su: a) **promišljanje (moralno i etičko)**

b) **djelovanje (moralno i etičko)**

Usmena provjera nije nužna u klasičnom smislu, ali će svakako biti prisutan razgovor i diskusija što može rezultirati bilo kojom vrstom vrednovanja pa u konačnici i brojčanom ocjenom. Usmeno provjeravanje služi za lakše praćenje razumijevanja potrebne etičke terminologije te u tom smislu ocjena može ići u rubriku *promišljanje*. Pismena provjera u klasičnom smislu također nije nužna; poželjno je da učenici pišu esej u kojem će problematizirati određenu moralnu dilemu. Planira se pisati minimalno dva eseja tijekom nastavne godine. Ovisno o tome kako se postavi tema, odnosno, problematika u eseju, učenik u konačnici iz eseja može dobiti dvije ocjene; jednu za rubriku *promišljanje*, a drugu za *djelovanje*. S obzirom da se radi o izbornom predmetu koji uostalom iziskuje djelovanje, naglasak će biti na radu učenika te će tako često imati neka istraživanja koja će se prezentirati u vidu PowerPointa ili slično, pisat će domaće zadaće, imati radne zadatke na satu što će se rješavati u grupnom radu, u paru ili individualno. Iz ovakvog načina rada ocjena koja proizađe najčešće će pripadati rubrici *djelovanje*. U nastavku je prijedlog bodovanja prvenstveno u esejima, ali ovim ćemo se voditi i u procjenjivanju učenikova rada i u drugim formama (domaće zadaće, prezentacije, istraživanja, itd.):

ASPEKT VREDNOVANJA	BODOVI
<i>Moralno i etičko promišljanje</i>	0 - 6
1) STRUKTURA I ORGANIZACIJA (odnosi se na esej)	0 - 2
a) Teza je jasno postavljena u uvodu, relevantna je za temu. U eseju je jasno vidljiva trodijelna struktura; uvod, razrada, zaključak te postoji logički slijed.	2
b) Teza nije potpuno jasno postavljena ili nije u uvodu, donekle je relevantna za temu. Trodijelna struktura nije u potpunosti prisutna i logički slijed nije u potpunosti smislen.	1
c) Teza je izostala ili nije relevantna za temu, trodijelna struktura je izostala.	0
2) PRISTUP TEMI	0 - 2

a) Tema je pogođena. Učenik temi pristupa studiozno, detaljno analizira problematiku zadanu temom, svjestan je implikacija svojih stavova, odnosno, na ispravan način koristi zaključke proizašle iz analize. Ispravno koristi terminologiju i pokazuje visok stupanj razumijevanja.	2
b) Tema je donekle pogođena. Učenik temi pristupa korektno, analizira problematiku zadanu temom, premda ona nije u potpunosti razrađena i detaljna, povremeno nije svjestan implikacija svojih stavova, odnosno, zaključke proizašle iz analize ne koristi uvijek na adekvatan način s obzirom na ono što tvrdi. Koristi terminologiju i pokazuje korektan stupanj razumijevanja.	1
c) Tema nije pogođena. Učenik temi ne pristupa studiozno, izostaje analiza, vidljivo je nabiranje koje nema vidljiv cilj što se esejom želi postići. Ne koristi zaključke proizašle iz analize na ispravan način za temu ili oni ni nisu prisutni. Neispravno koristi terminologiju i pokazuje nerazumijevanje pojmova ili je terminologija bitna za temu u potpunosti izostala.	0
3) ARGUMENTACIJA	0 - 2
a) Učenik studiozno razrađuje središnji dio, argumenti su suvisli i postoji misaona dubina i logički slijed onog što se iznosi. Dotiče se i mogućih protuargumenata vlastitom stavu i pokušava ih isključiti.	2
b) Učenik ima korektnu razradu argumentacije u središnjem dijelu, premda ona nije iscrpna, povremeno izostaje logički slijed ili je prisutno djelomično nerazumijevanje implikacija vlastitih argumentiranih stavova. Protuargumentacija je samo spomenuta, ali ne i razrađena.	1
c) Argumentacija je izostala; učenik nabraja, a ne iznosi potkrepu. Protuargumentacija također nije prisutna.	0
<i>Moralno i etičko djelovanje</i>	1 – 5
PRIMJENA NAUČENOG	<i>može se gledati kao zasebna ocjena</i>
a) Učenik prihvaća, organizira i primjenjuje etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o sebi i drugima te na osnovu toga i djeluje.	5

Aktivan je u izvođenju nastave. Razumije sebe kao dio zajednice, prepoznaje potrebu za suradnjom u rješavanju društvene problematike. U samom rješavanju problematike i djelovanju vodi se ljudskim pravima. Aktivno osmišljava aktivnosti kojima može doprinijeti društvu, aktivno uključuje obitelj, prijatelje i druge u potencijalnu problematiku te je spreman promijeniti stavove ukoliko je nešto argumentirano izneseno. Spremno prihvaća različitost. Aktivno djeluje u izgradnji vlastitog identiteta, odnosno osobe. Pri obavljanju zadataka koristi razne izvore, koristi se medijima. Samostalan je u radu. Zadatke obavlja na vrijeme.	
b) Učenik prihvaća, organizira i primjenjuje etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o sebi i drugima te na osnovu toga nastoji djelovati, premda ne nužno uvijek. Aktivan je u izvođenju nastave na korektnoj razini. Razumije sebe kao dio zajednice, prepoznaje potrebu za suradnjom u rješavanju društvene problematike. U samom rješavanju problematike i djelovanju vodi se ljudskim pravima. Donekle aktivno osmišljava aktivnosti kojima može doprinijeti društvu te uključuje obitelj, prijatelje i druge u potencijalnu problematiku, ali na poticaj i sugestiju nastavnika. Povremeno je spreman promijeniti stavove ukoliko je nešto argumentirano izneseno. Spremno prihvaća različitost. Aktivno djeluje u izgradnji vlastitog identiteta, odnosno osobe. Pri obavljanju zadataka koristi preporučene razne izvore, koristi se medijima jedino ako je sugerirano. Samostalan je u radu do neke mjere; potrebna je sugestija i povremeno vođenje. Zadatke obavlja na vrijeme.	4
c) Učenik prihvaća, organizira i primjenjuje etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o sebi i drugima te na osnovu toga nastoji djelovati, premda u manjoj mjeri, tj., ne nužno uvijek. Aktivan je u izvođenju nastave na razini da obavlja zadano. Razumije sebe kao dio zajednice, prepoznaje potrebu za suradnjom u rješavanju društvene	3

problematike. U samom rješavanju problematike i djelovanju vodi se ljudskim pravima. Ne osmišljava aktivnosti kojima može doprinijeti društvu; potrebna je sugestija i poticaj nastavnika. Rjeđe je spreman promijeniti stavove ukoliko je nešto argumentirano izneseno; vođen je afektivnim više nego racionalnim pojašnjenjima. Prihvaća različitost do neke mjere ili ne pokazuje potpuno razumijevanje ideje prihvaćanja različitosti. Aktivno djeluje u izgradnji vlastitog identiteta, odnosno osobe. Pri obavljanju zadataka koristi preporučene razne izvore, koristi se medijima jedino ako je sugerirano. Samostalan je u radu do neke mjere; potrebna je sugestija i povremeno vođenje. Zadatke povremeno obavlja izvan roka.	
d) Učenik ne prihvaća u potpunosti etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o sebi i drugima te na osnovu toga ne uspijeva djelovati, osim ako je prisutna asistencija. Nije aktivan u izvođenju nastave te jedino povremeno obavlja zadano. Razumije sebe kao dio zajednice, prepoznaje potrebu za suradnjom u rješavanju društvene problematike, ali ne osmišljava aktivnosti kojima može doprinijeti društvu te ne pokazuje interes; potrebna je sugestija i poticaj nastavnika nakon čega će donekle i obaviti zadano. Rijetko je spreman promijeniti stavove ukoliko je nešto argumentirano izneseno; vođen je afektivnim više nego racionalnim pojašnjenjima. Prihvaća različitost do neke mjere ili ne pokazuje potpuno razumijevanje ideje prihvaćanja različitosti. Aktivno djeluje u izgradnji vlastitog identiteta, odnosno osobe. Pri obavljanju zadataka koristi preporučene razne izvore, koristi se medijima jedino ako je sugerirano, nije samostalan u radu; potrebna je sugestija i vođenje. Zadatke ne obavlja na vrijeme i potrebno ga je poticati na rad.	2
e) Učenik ne prihvaća etičke vrijednosti kao kriterij u promišljanju o sebi i drugima te na osnovu toga – očekivano – ne uspijeva djelovati. Nije aktivan u izvođenju nastave i ne	1

obavlja zadano. Razumije sebe kao dio zajednice, prepoznaje potrebu za suradnjom u rješavanju društvene problematike, ali ne osmišljava aktivnosti kojima može doprinijeti društvu te ne pokazuje interes. Rijetko ili gotovo nikad nije spreman promijeniti stavove ukoliko je nešto argumentirano izneseno; vođen je afektivnim u donošenju zaključaka. Prihvaća različitost do neke manje mjere ili ne prihvaća uopće. Aktivno djeluje u izgradnji vlastitog identiteta, odnosno osobe. Zadatke ne obavlja uopće ili ih ne obavlja na vrijeme i potrebno ga je poticati na rad.	
---	--

Ukoliko se pišu pismene provjere, a pišu se svakako eseji, sugerira se bodovna tablica:

OCJENA	POSTOTAK
odličan 5	100 do 91 %
vrlo dobar 4	90 do 81 %
dobar 3	80 do 71 %
dovoljan 2	70 do 60 %

ZAKLJUČIVANJE OCJENA

Ocjena ne mora biti aritmetička sredina. Jednako će se vrednovati sve dobivene ocjene. Ukoliko učenik na kraju ima prosjek 2,4 te 3,4 ili 4,4 dobit će dodatne zadatke za veću ocjenu prema tome u kojem gradivu je bio slabiji. Ukoliko je prosjek 2,3 te 3,3 ili 4,3 učenik će dobiti priliku odgovarati gradivo cijele godine prema dogovoru s nastavnicom. **Manji prosjeci od spomenutih neće ostavljati mogućnost ispravljanja ili odgovaranja za veću ocjenu. Ispravljaju se samo negativne ocjene, a odgovarati se za veću ocjenu može u gore spomenutim okolnostima.**

Elementi vrednovanja i kriteriji ocjenjivanja ponovno su dogovoreni na sastanku društvenog aktiva održanom 22. 8. 2025. Svi nastavnici etike držat će se gore navedenih vrednovanja i kriterija.